

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Avvisning av leverandør. Avlysning. Feil i/uklart konkurransegrunnlag. Kvalifikasjons/dokumentasjonskrav.

Innklagede gjennomførte en konkurransepreget dialog for anskaffelse av totalentreprise for bygging av produksjonsanlegg for biogass. Etter først å ha blitt tildelt kontrakten, ble klager avvist som følge av manglende oppfyllelse av et kvalifikasjonskrav. Innklagede avlyste derfor konkurransen. Klager anførte blant annet at innklagede hadde brutt regelverket ved å avvise klager, og ved å avlyse konkurransen. Klagers anførsler førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 19. august 2021 i sak 2021/521

Klager: Efacec Engenharia E Sistemas S.A

Innklaget: Nedre Romerike Avløpsselskap IKS

Klagenemndas medlemmer: Finn Arnesen, Kjersti Holum Karlstrøm og Kristian Jåtog Trygstad

Bakgrunn:

- (1) Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (heretter *innklagede*) kunngjorde 2. september 2019 invitasjon til å delta i en konkurransepreget dialog for anskaffelse av totalentreprise for bygging av produksjonsanlegg for biogass. Anskaffelsens verdi var estimert til 120 millioner kroner ekskl. mva. Frist for å sende forespørsel om deltakelse var 7. oktober 2019.
- (2) I invitasjonen til prekvalifiseringen var det opplyst at innklagede ville invitere tre til fire av de prekvalifiserte leverandørene for videre deltagelse. Det var også angitt seks kvalifikasjonskrav.
- (3) Et av kvalifikasjonskravene omhandlet leverandørenes økonomiske og finansielle stilling, og stilte krav om at «*Leverandøren har tilstrekkelig god økonomisk soliditet*». Det tilhørende dokumentasjonskravet lød:

«Leverandørens siste årsregnskap, inkludert noter og kontantstrømanalyse, samt styrets årsmelding og revisjonsberetning.

Kredittvurdering fra anerkjent kredittvurderingsinstitutt. Denne skal ikke være eldre enn 6 måneder.

Det er vesentlig at leverandører sender inn relevant dokumentasjon for å underbygge leverandørens samlede økonomiske soliditet.

Dersom leverandøren skal støtte seg på økonomi i andre virksomheter, slik som morselskap eller leverandørgrupperinger, må det legges ved en forpliktelseserklæring og dokumentasjon på økonomisk soliditet [...], der virksomheten garanterer økonomisk for forpliktelsene. I så fall skal selskapene være solidarisk ansvarlige for utførelse av kontrakten.»

- (4) Om utvelgelseskriterium var det oppgitt at «[s]øknader om prekvalifisering for deltagelse i konkurransen vil bli rangert etter kvalifikasjonskriteriet «leverandøren har tilstrekkelig kompetanse og erfaring» [...]».
- (5) Innklagede mottok forespørsel om å delta i konkurransen fra seks leverandører, herunder Efacec Engenharia e Sistemas S.A (heretter *klager*).
- (6) I innklagedes vurdering av om leverandørene oppfylte kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig god økonomisk soliditet, var det opplyst følgende om hva som var lagt til grunn for forståelsen av begrepet soliditet:

«Soliditet er en bedrifts evne til å tåle tap. En bedrift med høy egenkapitalprosent, har god soliditet.

Kjennetegn på god soliditet er høy egenkapitalprosent, god inntjening, god rentabilitet, god finansieringsstruktur og god likviditet. En solid bedrift kan ha god soliditet, men likevel komme i store vanskeligheter på grunn av dårlig likviditet.»

- (7) Om prekvalifiseringsvurderingen av klager var det angitt:

«Efacec har i 2018 en omsetning på Euro 144 mill. Med en eurokurs p.t. på ca 10, utgjør dette ca NOK 1,4 milliarder.

Driftsresultatet etter skatt i 2018 er på Euro 1,6 mill. ned fra Euro 10,9 mill året før.

Egenkapitalen pr 31.12.2019 er på Euro 174,8 mill.

Likviditetsmessig har selskapet en kontantbeholdning på Euro 11,5 mill.

Efacec har en kredittvurdering av kredittratingselskapet Axesor, datert 18/06/2019. Denne vurderingen er konstruert noe annerledes enn de vi er kjent med i Norden. Men følgende vurdering er gitt av de økonomiske forhold:

“Stable financial structure which shows a positive financial autonomy and controlled debt. This is also reinforced by an NDF/EBITDA ratio which remains at adequate levels.”

Vurdering:

Efacec S.A. er et stort solid verdensomspennende konsern med en mer enn tilstrekkelig soliditet for en kontrakt i Norge i størrelsesordenen NOK 120 mill.»

- (8) Antallet kvalifiserte søkere var større enn antallet innklagede hadde fastsatt for videre deltagelse. Den 30. oktober 2019 ble de tre tilbyderne som scoret høyest på utvelgelseskriteriet invitert til å levere tilbud. Klager var rangert som nummer fire, og ble derfor ikke invitert til å delta i konkurransen.

- (9) Ved e-post datert 17. desember 2019 ble klager informert om at en av de inviterte leverandørene hadde trukket seg fra konkurransen. Klager ble så invitert til å delta.
- (10) I løpet av første halvår av 2020 ble det avholdt tre dialogmøter med hver av de tre prekvalifiserte leverandørene Cambi Solutions AS, Purac AB og klager. Forhandlingsfasen ble avsluttet i slutten av juni 2020. Frist for levering av endelig tilbud var 18. september 2020.
- (11) I konkurransegrunnlaget var det opplyst følgende om kvalifikasjonskrav:
- «Tilbydere som har deltatt i dialogfasen er kvalifisert gjennom prekvalifisering. Prekvalifiseringen er bekreftet i brev av 30. oktober 2019. Dersom grunnlaget for prekvalifiseringen endrer seg, skal tilbyder uoppfordret informere oppdragsgiver om dette. Oppdragsgiver vil på bakgrunn av eventuelle nye opplysninger fra tilbyder eller andre offisielle kilder vurdere kvalifiseringen på nytt.»*
- (12) Leverandørene leverte alle endelige tilbud innen fristen. Den 19. oktober 2020 ble Purac ABs tilbud avvist som følge av vesentlig avvik fra kravspesifikasjonen.
- (13) Ved tildelingsbrev 9. desember 2020 ble leverandørene informert om at klager var tildelt kontrakten. Klager hadde scoret totalt 9,5 av 10 poeng, mens leverandøren som ble rangert som nummer to hadde scoret totalt 6,62 poeng.
- (14) Den 5. januar 2021 tok innklagede kontakt med klager og ba om å få oppdatert dokumentasjon og opplysninger om klagers økonomiske situasjon i forbindelse med oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig god økonomisk soliditet. Etter noe korrespondanse og oversendelse av dokumentasjon, ble klager ved brev datert 2. februar 2021 informert om at de var avvist fra konkurransen som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet.
- (15) Samme dag sendte innklagede brev til leverandørene om at konkurransen var avlyst. Bakgrunnen for avlysningen var at det etter avvisningen av klager kun var ett tilbud igjen i konkurransen. Selv om det var gjennomført en sammenligning av tilbudene, vurderte innklagede det slik at det forelå saklig grunn til avlysning da tilbudsprisen på det gjenstående tilbudet lå langt over klagers tilbudspris, og at det var flere aktuelle leverandører i markedet som hadde meldt sin interesse for å delta i konkurransen, men ikke var invitert til å levere tilbud. Videre ble det også opplyst om at det gjenstående tilbudet oversteg budsjettet for prosjektet, noe som i seg selv gav innklagede en rett etter forskriften § 24-8 (2) til å avvise også det siste tilbudet. På bakgrunn av at konkurransen ble avlyst, ble avvisning med hjemmel i denne bestemmelsen likevel ikke tatt endelig stilling til.
- (16) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 11. mars 2021.
- (17) Nemndsmøte i saken ble avholdt 9. august 2021.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (18) Innklagede har brutt regelverket ved å avvise klager. Klager oppfyller kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig god økonomisk soliditet. Videre har innklagede

endret den skjønnsmessige vurderingen fra prekvalifiseringen til kvalifikasjonsvurderingen. I den økonomiske rapporten fra kvalifikasjonsvurderingen fremgår det at det er klagers økonomiske stilling som er vurdert, noe som er noe annet enn en vurdering av klagers soliditet.

- (19) Likebehandlingsprinsippet er ikke ivaretatt ved at tall for siste halvdel av 2020 ikke er tatt med i vurderingen. De forhold som innklagede har lagt til grunn for vurderingen er heller ikke forutberegnelig. Det bestrides ikke at det var flere forhold enn egenkapitalprosent som skulle vurderes, men innklagede har i dette tilfellet gått enda lenger ved å gjennomføre en nærmest fullstendig selskapsgjennomgang. Innklagede hadde derfor heller ikke anledning til å omgjøre tildelingsbeslutningen, da denne ikke er i strid med forskriften.
- (20) Ved ikke å ta stilling til avvisningsspørsmålet så snart som mulig, og la klager fortsette i dialogfasen, har innklagede brutt fremgangsmåten ved avvisning i forskriften. Avvisningsspørsmålet skal tas stilling til snarest mulig. At klager ble påvirket av covid-19 situasjonen, samt avsløringene i «*Luanda Leaks*», var forhold innklagede var klar over. Innklagede skulle derfor gjort undersøkelser for å avdekke konsekvensene for konkurransen.
- (21) Innklagede har videre brutt regelverket ved å avlyse konkurransen. Da klager oppfyller kvalifikasjonskravet, gjenstår to tilbud, og det foreligger ikke saklig grunn til avlysning. Dersom konkurransen ble avlyst med grunnlag i at kvalifikasjonskravet ikke i tilstrekkelig grad ivaretok de hensyn innklagede mente å ivareta, vil dette være en avlysningsgrunn som er selvforskyldt. Denne feilen danner grunnlag for erstatningsansvar.
- (22) Subsidiært anføres det at innklagede har brutt regelverket ved å utforme et ulovlig uklart kvalifikasjonskrav. Kravet er for skjønnsmessig utformet, og det følger heller ikke av en naturlig ordlydstolkning at momenter som lønnsomhet og likviditetsgrad skulle inngå i vurderingen av leverandørenes soliditet. Dette er da den reelle avlysningsgrunnen, og det forelå da heller ikke grunnlag for å avvise klager. Også denne avlysningsgrunnen danner grunnlag for erstatningsansvar.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (23) Det bestrides at regelverket er brutt. Kvalifikasjonsvurderingen ble først gjort i januar 2021, og er ikke en fornyet vurdering. Det erkjennes at regelverket er brutt ved at kvalifikasjonsvurderingen skulle vært gjort før tildelingen. Dette beror på en misforståelse om når kvalifikasjonsvurderingen skulle gjennomføres. Når klager ikke lenger oppfylte kvalifikasjonskravet, var tildelingen i strid med regelverket. Det forelå derfor plikt til å rette opp i feilen.
- (24) Det fremgår klart av kvalifikasjonskravet at det var en helhetsvurdering av den økonomiske soliditeten som skulle gjennomføres. Det var derfor anledning å se hen til flere forhold. Også kontraktens verdi, varighet og planlagt ferdigstillelse får betydning for kvalifikasjonskravets innhold. Kravet er tolket og anvendt på samme måte gjennom hele konkurransen, og er i samsvar med økonomisk teori.
- (25) Det er benyttet feil ordlyd på kvalifikasjonskravet i rapporten som fungerte som underlag for kvalifikasjonsvurderingen. Det er likevel kun funnene i rapporten som var relevant for vurderingen som ble hensyntatt. Det avgjørende for avvisningen var den sterke

negative økonomiske trenden som fremgikk av den oppdaterte dokumentasjonen klager oversendte. Det ble ikke gjort en fornyet skjønnsmessig vurdering.

- (26) Klager har brutt plikten etter konkurransegrunnlaget til å opplyse om endringer i grunnlaget for prekvalifiseringen ved ikke å opplyse om den negative trenden i selskapets økonomi. Det ble derfor lagt til grunn at det ikke forelå alarmerende endringer. Klager har tatt en bevisst risiko med tanke på at medgåtte arbeidstimer kunne være forgjeves.
- (27) Det ble i forkant av kvalifikasjonsvurderingen etterspurt tall for siste halvdel av 2020. Da klager ikke produserte kvartalsrapporter, kunne ikke slik dokumentasjon fremlegges. Innklagede mottok på et teams-møte informasjon om oppdaterte tall for siste halvdel av 2020, den portugisiske stats overtakelse av aksjer i selskapet og et lån på 70 millioner euro. Da dette ikke ble nærmere dokumentert av klager, kunne dette ikke vektlegges i vurderingen.
- (28) Uavhengig av om klager ble avvist eller ikke, forelå det saklig grunn til avlysning. Dersom klager ikke kunne avvises, ville ikke kvalifikasjonskravet ivarettatt de hensyn som var viktig for innklagede i denne konkurransen. Det forelå da objektiv saklig grunn til å avlyse konkurransen.
- (29) Kvalifikasjonskravet var heller ikke ulovlig uklart. Det hører under oppdragsgivers skjønn å fastlegge terskelen for kvalifikasjonskravet når terskelen ikke er uttrykkelig presisert i kunngjøring eller konkurransegrunnlag. Basert på kontraktens gjenstand og varighet, fremgikk det tilstrekkelig klart at det var stilt strenge krav til soliditet.

Klagenemndas vurdering:

- (30) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder totalentreprise for bygging av produksjonsanlegg for biogass som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi var estimert til 120 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser av 12. august 2016 nr. 974 del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Saklig grunn til avlysning

- (31) Klager har anført at innklagede har brutt forskriften § 25-4 ved å avlyse konkurransen. Klager har gjort gjeldende at omgjøringen av tildelingsbeslutningen og den etterfølgende avvisningen av klager var urettmessig, slik at vilkåret om saklig grunn ikke var oppfylt.
- (32) Etter § 25-4 (1) kan en oppdragsgiver avlyse konkurransen med umiddelbar virkning dersom det foreligger «*saklig grunn*». Innklagede avlyste konkurransen med henvisning til at det bare var ett tilbud igjen i konkurransen, etter at klager ble avvist.
- (33) Det følger av forskriften § 24-2 (1) bokstav a at en oppdragsgiver «*skal*» avvise en leverandør «*som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene*».
- (34) Av forskriften § 25-1 (4) fremgår det at en tildelingsbeslutning kan omgjøres før kontrakt er inngått, dersom den «*er i strid med forskriften*».

- (35) Dersom tildelingsbeslutningen er gjort i strid med forskriften, har oppdragsgiver ikke bare en rett, men også en plikt til å rette opp, se eksempelvis klagenemndas avgjørelse i sak 2018/86, avsnitt 45. Klagenemnda har videre i en rekke saker påpekt at det er innklagede som må sannsynliggjøre at tildelingsbeslutningen var i strid med forskriften, se eksempelvis sak 2021/124, avsnitt 61 og 2020/73, avsnitt 21 med videre henvisninger.
- (36) Det avgjørende for om innklagede hadde anledning til å omgjøre tildelingsbeslutningen, er derfor om de oppdaterte opplysningene om klagers soliditet medførte plikt til å avvise klager med hjemmel i forskriften § 24-2 (1) bokstav a.
- (37) Det følger av forskriften § 23-1 (1) bokstav a at oppdragsgiver, før kontrakt tildeles, skal kontrollere at *«leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene»*. Videre følger det av forskriften § 17-1 (5) at oppdragsgiver, før kontrakt tildeles, skal kreve *«at den valgte leverandøren straks leverer oppdaterte dokumentasjonsbevis»*.
- (38) Av konkurransegrunnlaget fremgikk det at dersom grunnlaget for kvalifiseringen endret seg, skulle leverandørene uoppfordret informere innklagede om dette. Innklagede ville da vurdere kvalifiseringen på nytt, på bakgrunn av eventuelle nye opplysninger fra leverandøren eller andre offisielle kilder.
- (39) Den skjønnsmessige vurderingen av om en konkret leverandør har de nødvendige kvalifikasjonene for å delta i konkurransen, kan bare i begrenset grad overprøves av klagenemnda. Når det ikke er uttrykkelig presisert i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget hvilket nivå kvalifikasjonene må ligge på for å oppfylle kravet til deltakelse, hører det under oppdragsgivers skjønn å fastlegge denne terskelen for oppfyllelse, jf. LB-2018-152914. Hvordan kvalifikasjonskravet skal forstås, altså hvilke rettslige rammer konkurransegrunnlaget setter for innklagedes skjønnsutøvelse, er imidlertid et spørsmål som klagenemnda kan prøve fullt ut.
- (40) Ved fastsettelsen av innholdet i kravet skal det tas utgangspunkt i hvordan en rimelig opplyst og normalt påpasselig tilbyder vil forstå det, jf. EU-domstolens avgjørelse i sak C-368/10 *Max Havelaar*, avsnitt 109. Det vil videre kunne være nødvendig å se hen til dokumentasjonskravet, hva kontrakten konkret går ut på, samt hvilke krav innklagede har stilt til ytelsen. Se til sammenligning klagenemndas avgjørelse i sak 2019/257, avsnitt 26 med videre henvisninger.
- (41) Det aktuelle kvalifikasjonskravet stilte krav til at leverandørene skulle ha *«tilstrekkelig god økonomisk soliditet»*.
- (42) Det tilhørende dokumentasjonskravet krevde at leverandørene leverte siste årsregnskap, inkludert noter og kontantstrømanalyse, styrets årsmelding og revisjonsberetning, samt kredittvurdering, som ikke skulle være eldre enn seks måneder, fra et anerkjent kredittvurderingsinstitutt. Videre var det presisert at det var vesentlig at leverandørene sendte inn relevant dokumentasjon for å underbygge leverandørens samlede økonomiske soliditet. Dersom leverandøren skulle støtte seg på andre virksomheter for å oppfylle kravet, var det stilt krav til at det ble levert forpliktelseserklæring og dokumentasjon på økonomisk soliditet for virksomheten leverandøren støttet seg på, hvor virksomheten garanterte økonomisk forpliktelsene.
- (43) Soliditet er i økonomi et uttrykk for en bedrifts evne til å tåle tap. Kontraktsgjensstanden i anskaffelsen var en totalentreprise for levering av et komplett biogassanlegg.

Konkurransen ble kunngjort i september 2019. Ved valg av leverandør rundt årsskiftet 2020/2021, var prosjektet planlagt gjennomført innen 2024/2025. Klagers tilbud var ifølge tildelingsbrevet på cirka 217 millioner kroner, og det gjenstående tilbudet etter avvisning av klager var på cirka 357 millioner kroner.

- (44) Slik klagenemnda forstår kvalifikasjonskravet skulle det gjøres en helhetsvurdering av leverandørenes soliditet. Formålet med krav til økonomisk og finansiell stilling er å forsikre seg, i den grad det er mulig, at leverandøren ikke risikerer å gå konkurs eller få problemer med å gjennomføre kontrakten av økonomiske grunner. Det var derfor etter nemndas syn klart for en rimelig opplyst og normalt påpasselig tilbyder at flere momenter ville ha betydning i denne vurderingen.
- (45) I prekvalifiseringen var det opplyst at innklagede hadde vurdert leverandørenes omsetning, driftsresultat etter skatt, egenkapital, kontantbeholdning og kredittvurdering. For de leverandørene det var aktuelt for, var det også inntatt andre dokumenterte momenter i vurderingen, herunder garanti fra morselskap og bekreftet kapitaltilførsel. For klager var prekvalifikasjonsvurderingen i hovedsak basert på tall fra 2018.
- (46) Klager har anført at innklagede i den etterfølgende kvalifikasjonsvurderingen har gått ut over de rammene kvalifikasjonskravet stiller opp, og at vurderingen bærer preg av å være en selskapsgjennomgang heller enn en vurdering av klagers soliditet.
- (47) I rapporten som gav grunnlag for kvalifikasjonsvurderingen, var det opplyst at dokumentasjonen som var lagt til grunn, var klagers årsregnskap for 2019, og tilgjengelige kredittvurderinger for klager og dets morselskap, Efacec Power Solutions SPGS S.A.
- (48) Av kvalifikasjonsvurderingen fremgikk det at alle økonomiske indikatorer for klager viste negativ trend, og at soliditeten ble vurdert som for usikker til at den kunne anses som tilstrekkelig. Omsetningen hadde fra prekvalifiseringstidspunktet falt til 81 millioner euro, ned fra 186 millioner euro i 2019 og 433 millioner euro i 2018. Driftsresultatet i konsernet var på minus 36 millioner euro, mot 2,6 millioner euro i prekvalifiseringen. Basert på dette hadde driftsmarginen falt gjennomgående, og var på minus 17 prosent for klager, og minus 44 prosent for konsernet. Det var også sett hen til utviklingen i kontantbeholdningen i konsernet, og egenkapital. Videre ble det kommentert at klager var inne i en periode med svært mye uavklart om sin nåværende og fremtidige situasjon, både med tanke på eiermessige og finansielle forhold.
- (49) Klagenemnda kan ikke se at innklagede med dette har gått ut over de rammer kvalifikasjonskravet oppstiller ved å finne at klager ikke lenger oppfylte kravet til tilstrekkelig god økonomisk soliditet. Det er etter klagenemndas syn ikke gjort en endring i det skjønnet som ble utøvd i vurderingen av om leverandørene oppfylte kvalifikasjonskravene ved prekvalifiseringen.
- (50) Klager har videre anført at den etterfølgende kvalifikasjonsvurderingen innebærer et brudd på likebehandlingsprinsippet, da det ikke ble tatt hensyn til tallene for siste halvdel av 2020 ved den oppdaterte vurderingen i starten av 2021. Nærmere bestemt har klager vist til at det i prekvalifiseringen ble lagt vekt på at en av de andre leverandørene hadde fått bekreftet kapitaltilførsel som ikke fremgikk av siste tilgjengelige regnskapstall.

- (51) Innklagede etterspurte oppdaterte tall for siste halvdel av 2020 fra klager. Til dette svarte klager at det ikke ble produsert kvartalsrapporter, og det var derfor ikke mulig å oversende oppdaterte tall. Det ble videre avholdt et møte mellom innklagede og klager i starten av 2021 hvor det ble gitt informasjon om oppdaterte tall for siste halvdel av 2020, den portugisiske stats overtakelse av aksjer i selskapet og et lån på 70 millioner euro. Disse opplysningene ble imidlertid ikke ytterligere dokumentert, og innklagede har forklart at det derfor ikke kunne vektlegges i vurderingen. I prekvalifikasjonsvurderingen av den andre leverandøren som hadde bekreftet kapitaltilførsel, var dette dokumentert ved et signert dokument fra denne leverandørens eiere med bekreftelse på at kapital ville bli tilført etappevis i perioden juni til desember 2019. Klagers anførsel kan derfor ikke føre frem.
- (52) Klagers anførsel om at innklagede har brutt regelverket ved å avvise klager har etter dette ikke ført frem.
- (53) Klager ble rettmessig avvist fra konkurransen. Innklagede skulle derfor omgjøre tildelingsbeslutningen, jf. § 25-1 (4), da manglende avvisning utgjorde et brudd på § 24-2 (1) bokstav a.
- (54) Det følger som nevnt av forskriften § 25-4 (1) at oppdragsgiver kan avlyse en konkurranse hvis det foreligger «saklig grunn». Om det foreligger slik saklig grunn, avhenger av en konkret helhetsvurdering av de relevante omstendighetene på tidspunktet for avlysningen. Det skal blant annet legges vekt på tidspunkt for når avlysningen skjer, hvilke omstendigheter som utløste avlysningen, og hva oppdragsgiveren ønsker å oppnå med den, se for eksempel HR-2019-1801-A *Fosen-linjen*.
- (55) Innklagede begrunnet avlysningen med at det kun gjensto ett tilbud i konkurransen.
- (56) Det er lagt til grunn i praksis fra EU-domstolen at det kan være en saklig grunn til å avlyse konkurransen at det bare gjenstår ett tilbud som ikke skal avvises, jf. sak C-27/98 *Metalmeccanica*, avsnitt 32 flg. og C-440/13 *Croce Amica*, avsnitt 35 flg. EU-domstolen begrunnet dette med at oppdragsgiver i slike tilfeller ikke kan sammenligne prisene eller de andre elementene i de ulike tilbudene.
- (57) Valgte leverandør ble avvist som følge av manglende oppfyllelse av et kvalifikasjonskrav, men avvisningen skjedde først etter at kontrakt var tildelt. Det er dermed gjennomført en fullstendig sammenligning av tilbudene som kom inn i konkurransen. Klagenemnda har i slike tilfeller lagt til grunn at det normalt ikke er tilstrekkelig å begrunne avlysning av konkurransen med en enkel henvisning til at man står igjen med bare ett tilbud. Det kreves en konkret begrunnelse som viser hvorfor den aktuelle konkurransen må karakteriseres som mislykket, og hvorfor oppdragsgiver finner det riktig å avlyse, jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2020/409, avsnitt 30 og 2019/329, avsnitt 42 med videre henvisninger.
- (58) I avlysningsmeddelelsen redegjorde innklagede for at det gjenværende tilbudet var 65 prosent dyrere enn tilbudet med lavest pris, samt at dette tilbudet var over budsjettetrammen for prosjektet. Etter innklagedes syn veide heller ikke kvalitetsforskjellene i tilbudene opp for prisforskjellen. Innklagede opplyste derfor at det forelå rett til å avvise også det gjenværende tilbudet, men at dette ikke ble tatt endelig stilling til, da det ble besluttet å avlyse konkurransen. Videre viste innklagede til at det var seks leverandører som hadde levert søknad om prekvalifisering, og at det dermed var

flere relevante leverandører i markedet. Ved å gjennomføre en ny konkurranse, var det derfor sannsynlig at konkurransen ville gi bedre vilkår for innklagede.

(59) Klagenemnda finner på denne bakgrunn at innklagede hadde saklig grunn til å avlyse konkurransen.

(60) Klagers anførsler har etter dette ikke ført frem.

Konklusjon:

Nedre Romerike Avløpsselskap IKS har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Finn Arnesen

Dokumentet er godkjent elektronisk